

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1121

av **Anna Wallentheim (S)**

Stärk arbetet kring normkritik i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att stärka arbetet kring normkritik i skolans verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige består idag av en massa fantastiska stjärnfamiljer. Familjer består av föräldrar som är gifta, skilda, sambos eller särbos. Familjer kommer från olika bakgrunder, etniciteter och religioner. Familjer består idag av mamma/pappa, mamma/mamma, pappa/pappa eller endast en mamma eller pappa. Barn uppfostras i vissa familjer av mor- och farföräldrar eller av syskon. Familjer är idag alltså mycket mer än vad som inryms i det gamla begreppet kärnfamilj. Utöver detta vet vi också att människor idag definierar sig som mer än bara man eller kvinna och att ens sexuella läggning inte längre behöver gömmas ”i en garderob”.

Dock vet vi också att trots att vi har ett relativt öppet samhälle skäms många barn och unga över sin familjesituation, egenbild eller sexuella läggning. I ”Friendsrapporten 2017” får vi också tyvärr veta att i de högre årskurserna beror ofta mobbning och utanförskap på dessa anledningar. De främsta anledningarna för mobbning i årskurs 6–9 är bland annat etnicitet, könsöverskridande identitet samt sexuell läggning. Vi vet också att barns och ungas verklighetsuppfattning oftast kommer från det egna hemmet och ens föräldrar. Därför är det av oerhörd vikt att skolan är normkritisk. Definitionen av normkritik brukar oftast beskrivas såhär: Normkritik handlar om att synliggöra, kritisera och förändra strukturer (exempelvis ojämlika maktförhållanden), sociala och språkliga normer som begränsar livet för individer som inte faller inom det som betraktas som normalt i samhället. Begränsningarna kan ta sig kulturella, sociala och ekonomiska uttryck, exempelvis genom diskriminering och trakasserier.

Utgångspunkten för ett normkritiskt perspektiv är att lika rättigheter och möjligheter ska gälla för alla samhällets medlemmar. Det innebär ett fokus på att förändra normerna och öppna upp möjligheterna att vara sig själv snarare än att få människor att anpassa sig till gällande normer.

Skolan och dess personal ska hela tiden i framkant ifrågasätta normer och människors uppfattning av vad som är ”normalt” och därmed hjälpa våra elever att vidga sina perspektiv och sin verklighetsuppfattning. Dock är den främsta anledningen till att skolan måste stärka sitt arbete kring normkritik att våra barn och unga ska känna sig trygga. Skolan ska vara en plats där man inte ska behöva skämmas för vare sig sin egna identitet eller familjesituation.

Anna Wallentheim (S)